

Συνασπισμός ενάντια στη βία στα σύνορα

Θα καταθέσουμε μήνυση ενάντια στην Ελλάδα και την ΕΕ για παραβίαση των δικαιωμάτων των μεταναστών και των προσφύγων που φεύγουν κυνηγημένοι από την Τουρκία.

Δραματικές διαστάσεις έχουν πάρει τις τελευταίες ημέρες οι παραβιάσεις των δικαιωμάτων των μεταναστών/στρίων και προσφύγων που αναζητούν πρόσβαση στην ευρωπαϊκή επικράτεια μέσω της Ελλάδας. Εάν η βία κατά των εξορίστων έχει σήμερα φτάσει σε ένα πρωτοφανές επίπεδο, οι όροι για αυτήν τη κλιμάκωση έχουν τεθεί εδώ και πολλά χρόνια από τους ευρωπαίους ηγέτες. Το 2015 η Ευρωπαϊκή Ένωση εισήγαγε τα «hotspots», υποχρεώνοντας την Ιταλία και την Ελλάδα να κάνουν διαλογή ανάμεσα σε μετανάστες και πρόσφυγες που έφταναν στις ακτές τους. Τον Μάρτιο 2016, η ΕΕ υπέγραψε μια συμφωνία με την Τουρκία, η οποία, για κάποιο χρονικό διάστημα, επέτρεψε την ανάσχεση νέων αφίξεων. Όπως ήταν αναμενόμενο, αυτές οι διατάξεις μετέτρεψαν τα ελληνικά νησιά σε υπαίθριες φυλακές και επιδείνωσαν την ανθρωπιστική καταστροφή στα σύνορα της Ελλάδας. Σήμερα, η συνεργασία με την Τουρκία, που έχει ευρέως καταγγελθεί από την κοινωνία των πολιτών, καταρρέει, καθώς οι τουρκικές αρχές, επιδιώκοντας να ασκήσουν πιέσεις στην ΕΕ, προωθούν τους μετανάστες και τους πρόσφυγες προς την κατεύθυνσή της Ευρώπης.

Για να παρεμποδίσει την άφιξη περισσότερων εξορίστων ατόμων, κυνηγημένων από τον πόλεμο και τώρα πλέον και από τις τουρκικές απειλές, οι ελληνικές αρχές, μαζί με ένα μέρος του πληθυσμού, έχουν αναπτύξει μια άνευ προηγουμένου κλιμάκωση της βίας. Στη θάλασσα, η ακτοφυλακή ανέκοψε την πορεία σε βάρκες μεταναστών και προσφύγων, πυροβολώντας στον αέρα και τραυματίζοντας κάποιους από τους επιβαίνοντες.¹ Ένα παιδί πνίγηκε κατά τη διάρκεια διέλευσης που κατέληξε σε ναυάγιο.² Στην ξηρά συνεχίστηκαν αδιάκοπα οι επαναπροωθήσεις στον ποταμό Έβρο. Ένα βίντεο - που χαρακτηρίστηκε "fakenews" από τις ελληνικές αρχές,³ αλλά επαληθεύτηκε από την Forensic Architecture - δείχνει έναν Σύρο πρόσφυγα να πέφτει νεκρός από πυρά, λίγα λεπτά μετά την είσοδό του στο ελληνικό έδαφος.⁴ Παράλληλα οι αλληλέγγυοι με τους μετανάστες και πρόσφυγες ακτιβιστές διώκονται ως εγκληματίες και δέχονται επιθέσεις από

¹https://alarmphone.org/en/2020/03/04/escalating-violence-in-the-aegean-sea/?post_type_release_type=post&fbclid=IwAR2r2ATotl6HEfg2F2Zt3FDScFgZHB4wU5jb-T27jwkhV_pFcXYcdla4xXg

² <https://www.theguardian.com/world/2020/mar/02/child-dies-as-boat-carrying-migrants-capsizes-off-lesbos>

³ <http://www.ekathimerini.com/250110/article/ekathimerini/news/greece-calls-fake-news-on-news-of-dead-refugee>

⁴ <https://www.dailysabah.com/politics/syrian-refugee-killed-by-greek-police-while-trying-to-cross-border/news>

ακροδεξιές ομάδες.⁵ Διαπράττονται συνεχώς κατάφορες παραβιάσεις και καταπατούνται οι βασικές αρχές του δικαιώματος ασύλου.

Μια τέτοια έξαρση της βίας αποσκοπεί να στείλει ένα ξεκάθαρο μήνυμα στους μετανάστες και τους πρόσφυγες που προτίθενται να έρθουν στην Ελλάδα, εκείνο ακριβώς που εξέφρασε μέσω Twitter το Υπουργείο Εξωτερικών: "κανείς δεν μπορεί να περάσει τα ελληνικά σύνορα".⁶ Αυτή η ελληνική πολιτική κλεισίματος των συνόρων⁷ υποστηρίζεται από την ΕΕ. Ο Σαρλ Μισέλ, Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, εξήρε τις προσπάθειες των Ελλήνων να "προστατεύσουν τα σύνορα της Ευρώπης",⁸ ενώ η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αποκάλεσε την Ελλάδα «ευρωπαϊκή ασπίδα» - υποδηλώνοντας έτσι πως οι μετανάστες και οι πρόσφυγες αποτελούν πραγματική απειλή για την Ευρώπη.⁹ Τέλος, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Frontex θα αναπτύξει ομάδα ταχείας επέμβασης (RABIT) στην περιοχή.¹⁰ Η Ελλάδα και η ΕΕ είναι έτσι διατεθειμένες να προσφύγουν σε όλα τα μέσα για να επιχειρήσουν να αποτρέψουν τους μετανάστες και τους πρόσφυγες και για να εμποδίσουν μια επανάληψη του 2015 με τον μεγάλο αριθμό αφίξεων - και την πολιτική κρίση που αυτές προκάλεσαν σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Καταδικάζουμε σθεναρά την εργαλειοποίηση μεταναστών/στιών και προσφύγων από την Τουρκία και την ΕΕ. Καμία πολιτική σκοπιμότητα δεν μπορεί να δικαιολογήσει τέτοιες βιαιότητες. Είναι εξοργιστικό άτομα που διέφυγαν κυνηγημένα από την βία να βρίσκονται εκτεθειμένα εκ νέου σε μορφές βίας, διαπραττόμενης από τα ευρωπαϊκά κράτη, ο κυνισμός και η υποκρισία των οποίων έχουν φτάσει στο απροχώρητο.

Οι οργανώσεις μας αναλαμβάνουν την δέσμευση να ενώσουν τις δυνάμεις τους για να εξαναγκάσουν τα κράτη να λογοδοτήσουν για τα εγκλήματά τους. Κατά συνέπεια, θα τεκμηριώσουμε με αδιάσειστα στοιχεία τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων των μεταναστών και των προσφύγων, και θα καταθέσουμε μήνυση κατά των υπευθύνων. Θα προασπίσουμε επίσης τα δικαιώματα όσων αντιμετωπίζονται όλο και περισσότερο ως εγκληματίες λόγω της αλληλέγγυας στάσης τους.

Οι προσπάθειές μας αποσκοπούν στη χρήση όλων των ερευνητικών εργαλείων και όλων των δικαϊκών μέσων, για να δοθεί ένα τέλος στην κρατική βία, και για σταματήσει στην Ελλάδα και αλλού στα σύνορα της Ευρώπης η γενίκευση πρακτικών επαναπροώθησης. Οι μετανάστες και οι πρόσφυγες δεν αποτελούν απειλή ενάντια στην οποία η Ευρώπη οφείλει να εγείρει ασπίδα προστασίας, αυτοί οι ίδιοι είναι που απειλούνται από τη βία των κρατών καθ' όλη την διάρκεια της επισφαλούς διαδρομής τους. Θα χρησιμοποιήσουμε τα δικαϊκά εργαλεία για να επιχειρήσουμε να τους προστατεύσουμε από αυτή την θηριωδία.

⁵ https://www.vice.com/en_us/article/xgq533/video-shows-greek-mobs-attacking-migrant-boats-and-aid-workers

⁶ <https://www.euronews.com/2020/02/29/greek-police-fire-tear-gas-at-refugees-amid-violence-at-turkish-border>

⁷ <http://www.ekathimerini.com/250097/article/ekathimerini/news/greece-freezes-asyulum-applications-from-illegally-entering-migrants>

⁸ <http://www.ekathimerini.com/250097/article/ekathimerini/news/greece-freezes-asyulum-applications-from-illegally-entering-migrants>

⁹ https://ec.europa.eu/france/news/20200303/intervention_von_der_leyen_grece_fr

¹⁰ <https://www.theguardian.com/world/2020/mar/03/migration-eu-praises-greece-as-shield-after-turkey-opens-border>

Υπογράφουσες οργανώσεις:

- Are You Syrious
- Association Européenne pour la défense des Droits de l'Homme
- Asylkoordination österreich
- Avocats Européens Démocrates
- Borderline Europe Human Rights without Borders
- Forensic Architecture and Forensic Oceanography
- Forschungsgesellschaft Flucht und Migration
- Global Legal Action Network
- HIAS Greece
- HumanRights360
- Legal Center Lesbos
- Legal Team Italia
- Medico international
- Mediterranea Saving Humans
- Migreurop
- Milano Senza Frontiere
- PRO ASYL
- Progressive Lawyers Association
- Refugee Support Aegean
- Sea-Watch
- WatchTheMed Alarm Phone